

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Rola rodzica w „przyjemnej” edukacji dziecka

Aneta Tomkiel

Organizatorzy

Politechnika Białostocka
Wydział Inżynierii Zarządzania
13 maja 2023 r.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

1

Czego chcemy dla swego dziecka za 15 lat?

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

2

Czego nauczyła mnie szkoła?

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

3

Czego nauczyła mnie szkoła?

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

4

Postawy wychowawcze Dobrostan Rodziców

Rodzic nadopiekuńczy
 Rodzic poświęcający się
 Rodzic wymagający
 Rodzic rywalizujący
 Rodzic pobłażliwy
 Rodzic obojętny, nieobecny
 Rodzic przemocowy
 Rodzic uległy
 Rodzic empatyczny,
 rozumiejący

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

5

Nagradzanie

Wady nagradzania:

- ➔ brak wewnętrznej motywacji
- ➔ miazdzy kreatywności
- ➔ obniża wyniki
 - ➔ uzależnia
- ➔ myślenie krótkowzroczne
 - ➔ wypiera dobre zachowania
- ➔ może doprowadzić do nieetycznych zachowań

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

6

Koniecznie!!!

Mów dziecku, że jest
dobre,
że może, że potrafi

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

7

Zabawa, rozwój, potrzeby

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

8

“Biologiczny koktajl”

dopamina
endogenne
oksytocyna

opioidy

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

9

Pchły → szklany sufit

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

10

Neurony lustrzane

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

11

Może warto

Rozwijaj zainteresowania w atmosferze zabawy
 Stwarzaj różnorodne zadania do realizacji
 Wybieraj zabawki rozwijające wyobraźnię
 Daj dużą swobodę podczas zabawy
 Zachęcaj do wyrażania odmiennego zdania
 Stawiaj pytania, zachęcaj do ich stawiania
 Nie wyśmiewaj, nie zabijaj pomysłów
 Nie myśl za dziecko
 Bądź przykładem dla dziecka
 Oddaj dziecku odpowiedzialność za naukę, mapa celów
 Doceniaj starania
 Stwórz przyjazne miejsce do nauki

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

12

Warto szukać

Odejdźcie od tradycyjnej kultury nauczania, która czyni uczniów biernymi odbiorcami wiedzy i zastąpienie jej kulturą uczenia się, w której uczniom przypada aktywna rola.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

13

Manfred Spitzer

Nauka wymaga aktywności uczącej się jednostki, a wszystko, co tę aktywność ogranicza, hamuje procesy uczenia się.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

14

Współczesna szkoła

- W transmisyjnej szkole wielu uczniów odmawia współpracy, traci motywację i zainteresowanie nauką.
 - To, że nauczyciel naucza, nie oznacza, że uczniowie się uczą.
 - Skutkiem nieuwzględniania w szkole zainteresowań i fascynacji uczniów jest wygaszanie motywacji wewnętrznej.
 - Szkoła, w której wszyscy mają robić to samo w tym samym czasie, staje się nudna, nieatrakcyjna i tym samym trudna.
 - Uczniowie nie wykorzystują swego potencjału.

Gerald Hüther

- Musimy zacząć dostrzegać związki przyczynowo – skutkowe i wziąć odpowiedzialność za skutki stosowanych w szkołach metod nauczania.
- W zrozumieniu problemu przychodzi neurobiologia.
- „Nasz mózg nie reaguje na to, co jest obiektywnie ważne lub słuszne, lecz tylko na to, co sami uznajemy za istotne i znaczące na podstawie naszej własnej, subiektywnej oceny”.
- Wielu uczniów pracuje w szkole poniżej swoich możliwości, bo to, co dzieje się w szkole jest dla nich zbyt nudne, zbyt łatwe i nie stanowi żadnego wyzwania.

Jak uczy się mózg - neurobiologia

Bezpieczeństwo (akceptacja, komfort, brak lęku, zgodność z potrzebami, zauważenie, docenienie)

Rozumienie (świadomość co robimy i po co, dokąd zmierzamy, odkrywanie)

Atrakcyjność (działanie, doświadczanie, zabawa, uruchomienie emocji, flow)

Interakcje (współpraca, wymiana, dobre relacje)

Niezależność (autonomia, samodzielność, brak przymusu, samoocena, wpływ na decyzje, kreatywność)

Marzena Żylińska

Sukcesu w życiu nie odnoszą ci, którzy mieli w szkole piątki i szóstki.

Sukces w życiu odnoszą ci, którzy mają swoje pasje, lubią się uczyć i wierzą w siebie.

Od mierzenia nikt jeszcze nie urósł, a wielu straciło motywację.

Joachim Bauer

- Nie ma motywacji bez relacji
- Akceptacja, uznanie i życzliwość
- Ruch, sport, muzyka
- Krytyka pozytywna
- Rezygnacja z zawstydzania, kompromitowania, ośmieszania

*Możliwość wypowiedzania się albo wyrażania uczuć pobudza układ motywacyjny.
Pytajmy: Jak jest Twoje zdanie?*

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

19

Nowoczesna szkoła

Nowoczesna szkoła –
znalezienie punktów
stycznych między
poszczególnymi nurtami
kształcenia alternatywnego.
Odszukanie zbieżności
między rozwiązaniami
zapropionowanymi wiele lat
temu przez reformatorów
edukacji, a tym co postulują
współcześni badacze mózgu.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

20

Główne założenia edukacji alternatywnej

- ➔ Uczeń jest indywidualnością.
- ➔ Uczeń nie powinien być tresowany, ważna jest samokontrola, brak przymusu zewnętrznego.
- ➔ Program szkolny to nie dokument do przerobienia, a propozycja rozwijania aktywności ucznia.
- ➔ Brak stopni – a ocena opisowa osiągnięć ucznia.
- ➔ Odejdźcie od systemu klasowo – lekcyjnego.

Janusz Korczak

W naszym kraju pierwszy alternatywny nurt w wychowaniu zapoczątkował Janusz Korczak.

Zwracał on uwagę na:

- wolność
- odpowiedzialność
- relacje społeczne
- uważność na dziecko

Nie ma dzieci – są ludzie

Szkoły Montessori

Pedagogika Marii Montessori stawia na samodzielny rozwój intelektualny każdego dziecka.

To, co sprzyja rozwojowi:

- aranżacja przestrzeni
- odpowiednie pomoce dydaktyczne
- swobodne wybieranie aktywności
- grupy mieszane
- indywidualny program

Pomóż mi to zrobić samodzielnie

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

23

Szkoły Daltońskie

Helen Parkhurst założyła szkoły daltońskie w Stanach Zjednoczonych. Bardzo istotny w koncepcji szkoły jest plan daltoński, czyli świadomie zaplanowany czas, zilustrowany za pomocą tablic, które pomagają uczniom w rozplanowaniu tygodniowej pracy.

Plan daltoński:

- samodzielność
- odpowiedzialność
- współpraca w zespole
- refleksja

Nie da się latać ze związanymi skrzydłami

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

24

Szkoły Waldorfskie

Rudolf Steiner założył szkołę w 1919 w Stuttgarcie.

- wspieranie wszechstronnego rozwoju dziecka, we wszystkich wymiarach jego funkcjonowania: duchowym, psychicznym i fizycznym.
- dużo działań artystycznych
- dużo pracy praktycznej
- odwołanie się do natury
- brak ocen i podręczników
- edukacja zintegrowana
- eurytmia

Dr. Rudolf Steiner

To nie wiedza jest najważniejsza, a rozwój osobisty

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

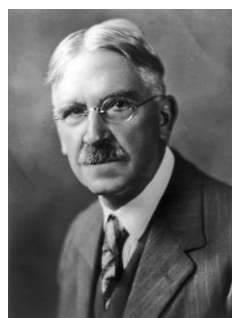
25

Koncepcja kształcenia Johna Deweya

Szkoła Johna Deweya – 1895

- uczenie się przez działanie (samodzielna aktywność uczniów)
- integracja wiedzy szkolnej, zbliżenie szkoły do życia
- idea „szkoły pracy”
- zaspokajanie naturalnej ciekawości dziecka
- współpraca w grupie, szanowanie rówieśników i innych ludzi

*Każde dziecko jest inne,
należy szanować indywidualność
dziecka*

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

26

Koncepcja kształcenia Celestyna Freineta

Celestyn Freinet twierdził, że należy pomagać dzieciom w organizowaniu najrozmaitszych form działalności odpowiadających ich możliwościom rozwojowym.

- swobodne teksty
- ekspresja artystyczna
- doświadczenia
- fiszki autokorektywne
- referaty

Dzieci odczuwają głęboką potrzebę wyrażania swoich uczuć i myśli. Czynią to zazwyczaj w sposób spontaniczny i otwarty.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

27

Szkoły demokratyczne

- Nie ma przymusu uczenia się, nie ma ocen
- Nauczyciel i uczeń są równoprawnymi członkami grupy
- Ważny jest przede wszystkim rozwój emocjonalny i społeczny
- Nauka to zaspokajanie naturalnej ciekawości
- Stawianie na współpracę i relacje w grupie

*Nauka nie może być celem samym w sobie,
a narzędziem do osiągnięcia czegoś*

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

28

Edukacja domowa

- Uczenie dzieci w domu samodzielnie lub w grupach (Unschooling)
- Można je rozpocząć w każdym momencie edukacji i na każdym poziomie
- Zawsze jest też możliwy powrót do szkoły tradycyjnej

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

29

*Kierunek jest już wytyczony
– czas wybrać się w drogę.*

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

30